

Inkább lennék özvegy

Hope Gap – brit, 2019. Rendezte és írta: William Nicholson. Kép: Anna Valdez Hanks. Zene: Alex Heffes. Szereplők: Annette Bening (Grace), Bill Nighy (Edward), Josh O'Connor (Jamie), Alysha Hart (Jess), Ryan McKen (Dev). Gyártó: Origin Pictures / Protagonist Pictures. Forgalmazó: Cirko Film. Feliratos. 100 perc.

A legutóbbi díjszezon megint Abebizonyította, hogy a házassági történetek soha nem mennek ki a divatból. Ilyen szerepekért élnek-halnak a színészek, amelyekben leáshatnak a lélek mélyére, és felszínre hozhatják karakterük saját igazságát, megjelenítve, egyúttal megtapasztalva valami igazán lényegeset a párkapcsolatok, egyáltalán a társas lét működésmódjából. A közönséget pedig újra és újra magukkal ragadják a házassági drámák, Bergman után fél évszázaddal is, mert az elkerülhetetlen hasonlóságok ellenére minden történet egy kicsit más. Máshogyan fáj az én válásom, mint a te válásod, még akkor is, ha az alapképletek nagyon is egyszerűek.

Most is: a férfi 29 évnyi házasság után elhagyja a nőt. Mi történik azután? A képlet része a házaspár felnőtt fia is, aki maga is elveszette a tengelyt a nagyvárosban, távol a szüleitől, és amikor közvetí-

GELENCSÉR GÁBOR

Világpolgárok

Cittadini del Mondo – olasz, 2019. Rendezte: Gianni Di Gregorio. Írta: Gianni Di Gregorio, Marco Petenello. Kép: Gian Enrico Bianchi. Zene: Mattia Carratello. Szereplők: Giogo Colangeti (Giorgetto), Gianni Di Gregorio (a professzor), Ennio Fantastichini (Attilio). Gyártó: BiBi Film / La Pacte / Rai Cinema. Forgalmazó: Cirko Film. Feliratos. 92 perc.

A hetvenes éveire épp most Aráforduló forgatókönyvíró, színész és rendező rövid múlt-ra visszatekintő életműve az ezredforduló körül vált intenzívebbé: a nyolcvanas évek végétől íróként, a kilencvenes évektől színészként, végül a kétezresektől mindhárom szerepkörben készít filmeket, mindezidáig összesen négyet. Hatvanévesen indult tehát önálló filmes karrierje – talán ebből is fakad, hogy az öregkor témája mellett kötelezte el magát, erről forgatja keserű, melankolikus vígjátékait. Első három filmjében saját keresztnévén szerepel, így

ezek egyfajta Gianni-trilógiát alkotnak (a Cirko Film jóvoltából az első kettőt, a *Vénaszonyok nyarát* és a *Gianni és a nőket* láthattuk hazai mozikban).

A legújabb opusban az író-rendező már nem saját keresztnévén, hanem névtelenül szerepel, hiszen mindenki csak professzornak szólítja. A gerontológiai témát azonban most sem adja fel – a görög eredetű kifejezést azért is joggal idézhetjük, mivel az egykori tanár latin és görög nyelvet oktatott. Az alaphelyzet vígjátéki: két magányos, unatkozó nyugdíjas és egy már szintén koros vállalkozó úgy dönt, a világ olyan tájékán folytatják életük hátralévő napjait, ahol szerény jövedelmük reálértéke kedvezőbb, no meg kellemes az éghajlati és a politikai klíma, s azért nincs is túl messze. Némi keresgélés után az Azori-szigetek lesz a befutó. Elindul tehát az akció, az adminisztratív nehézségek legyőzése, a pénzalap összerakása, s persze búcsú az egyébként kellemes római, azon belüli is

a különösen festői trasteverei élettől. A hétfőtől vasárnapig tartó, a napokat gondosan jelző történet végén már szinte látjuk a három nyugdíjast az Atlanti-óceán partján sütkérezni, ám szerencsére a történet másként ér véget: a vígjátéktól egy olyan műfaj felé fordul, amit leginkább „társadalmi érzékenyítő” filmnek nevezhetünk. Közös döntésük szentimentalizmusán átsüt a szemérmes humánus – ahogy az egész filmen is.

bölcsességévé emel és azokat szépen formálja a film végső tanulságává.

A családot, barátságot összetartó felelősségről és szeretetről, az emlékek nélkülözhetetlenségéről pontosan és tisztán fogalmazó film a holland gyerekirodalom siker-könyvét jegyző Anna Woltz regényéből készült adaptáció. Steven Wouterlood első nagyjátékfilmje egyszer vicces, más-kor megható pillanatai korra való tekintet nélkül varázsolják el nézőit. Az ifjúsági filmhez illő könnyed hangulatot az operatőr, Sal Kroonenberg a sziget üres strandjainak, borongós homokdűnéinek, szélben hullámzó nádasainak gyönyörű és súlyos totálképeivel ellensúlyozza.

PAZÁR SAROLTA

Ailo – Egy kis rénszarvas nagy utazása

Ailo: *Une odyssée en Laponie* – finn-francia, 2018. Rendezte és írta: Guillaume Maidatchevsky. Kép: Teemu Liakka és Daniel Meyer. Zene: Julien Jaouen. Gyártó: Valdés / Borsalino Productions / MRp / Gaumont. Forgalmazó: Romis Mozi. *Feliratos.* 86 perc.

Amilyen nehéz praktikus értelemben elkészíteni egy természetfilmet, olyan könnyű célt érni vele. Az évekig tartó kitartó, türelmes filmezés meghálálja magát, hiszen nincs még egy olyan műfaj, ami eny-

nyire magától értetődően foglalná magában a szépséget és a költőiséget – anélkül, hogy az alkotóknak bármi pluszt hozzá kéne adniuk. Elég csak letenni a kamerát ebben a hihetetlen, Európa területén (!) található érintetlen vadonban, és a természet teszi a dolgát. Már pusztán az évszakok változásának bemutatása vagy a hó borította jellegzetes lappföldi „faszobrok” megjelenítése lírai, filozofikus aktus – ám az *Ailo* alkotói nem elégedtek meg ennyivel. Némi fikciót varázsolva a dologba, egy apró, majd egyre nagyobb rénszarvas életének első évét meséli el, *Ailo* születésétől kezdve egészen addig, amíg édesanyja vemhes lesz az újabb borjúval – azaz a kisállat „gyerekkorának” végéig. Mindehhez a keretet pedig, hogy még filozofikusabb és bölcsőbb legyen a végeredmény, a rénszarvasok állandó vándorlásának kulisszái közé helyezik.

Habár szerepet kap a filmben az ember környezetromboló tevékenysége és a globális felmelegedés hatásai is az Északi-sarkvidék környékére, az alkotók mégsem tolják tolakodóan az arcunkba klímapesszimista üzenetüket. Miközben az olyan mókás mellékszereplőknek köszönhetően, mint a zabagép mókus, a potenciális párjának bohóckodó hősszerelmes rozsomák vagy a hiperaktív, ideoda ugráló menyét, felsejlik egy északi *Sivatagi show* lehetőség is, az *Ailo* mindvégig

megmarad az ismeretterjesztés ösvényén, és anélkül tanít meg a nézőnek rengeteg mindent a tundrák faunájáról, hogy túlságosan leterhelné. A film legnagyobb telitalálata mégis a címszerepet hozó Prinssi, a félvad rénszarvas, az Ylitalói Rénszarvasfarm neveltje, aki olyan csodálatosan alakítja a vadon vándorló állatot, hogy egyszerűen öröm nézni.

VAJDA JUDIT

Mint egy főnök

Like a Boss – amerikai, 2020. Rendezte: Miguel Arteta. Írta: Adam Cole-Kelly és Sam Pitman. Kép: Jas Shelton. Zene: Christophe Beck. Szereplők: Rose Byrne (Mel), Salma Hayek (Claire), Billy Porter (Barrett), Tiffany Haddish (Mia), Lisa Kudrow (Shay). Gyártó: Artists First / Paramount Pictures. Forgalmazó: UIP-Duna Film. *Szinkronizált.* 83 perc.

Bátran állítható, hogy a női utóbbi években ellepte a populáris kultúrát. Nincs Marvel/DC film karakán lányok nélkül – az erős nőkről szól a politikától kezdve a gyerekkönyveken és Barbie-baba biznisen át szinte minden. Mindenképpen üdvözlendő, hogy manapság egy vagány női figurával mindent el lehet adni, még akkor is, ha mindez magával hozza, hogy alkalmanként csodás női karakterek senyvednek gyengécske tucat-vígjátékokban. Szemléletes példája ennek a *Mint egy főnök* című film, amelyben például, az egyébként mindig

fergeteges Tiffany Haddish ösvényén, és anélkül tanít meg a nézőnek rengeteg mindent a tundrák faunájáról, hogy túlságosan leterhelné. A film legnagyobb telitalálata mégis a címszerepet hozó Prinssi, a félvad rénszarvas, az Ylitalói Rénszarvasfarm neveltje, aki olyan csodálatosan alakítja a vadon vándorló állatot, hogy egyszerűen öröm nézni.

Mindenképpen dicséretes viszont az írók részéről, hogy haladnak a korral és a sikeres, modern, 21. századi üzletasszonyt smink-mogulként aposztrofálják. Ekképpen a történet a két legjobb barátnő körül kulminálódik, akiknek tüchtig make-up manufaktúrájuk van valahol a csőd széle és Los Angeles között. Amikor egy mamutvállalat és annak ravasz igazgatóasszonya érdeklődik a kis boltocska felvásárlása iránt, a húsz éves masszívnak hitt barátság hirtelen repedezni kezd. Amíg a duó szendvics fele javíthatatlan stréberként az új főnökasszony minden óhajának meg akar felelni, addig az elvekkel rendelkező, masszív másik fél harsányan ágál a változtatások ellen – a konfliktus pedig magával hozza vitákat és kisebb-nagyobb ármánykodásokat. Természetesen a barátság végül mindent legyőz, a karrierista gonosz főnökasszony elnyeri méltó büntetését, a rend kedvéért elpattan egy hányós és egy pukis vicc is, a világ tehát a helyére kerül – a film kurta, mindössze 83 percnyi időfutamára viszont örökké hiányozni fog majd a néző életéből.

ALFÖLDI NÓRA

Úriemberek

The Gentlemen – brit-amerikai, 2020. Rendezte és írta: **Guy Ritchie**. Kép: **Alan Stewart**. Zene: **Christopher YOUNG**. Szereplők: **Matthew McConaughey** (Pearson), **Charlie Hunnam** (Raymond), **Hugh Grant** (Fletcher), **Colin Farrell** (Coach), **Michelle Dockery** (Rosalind), **Eddie Marsan** (Dave). Gyártó: **Miramax**. Forgalmazó: **Freeman Film**. Szinkronizált: 113 perc.

Napjainkban keresve sem találhatnánk Guy Ritchie-nél ellentmondásosabb mozdirektort. Megtört pályáiv az övé: első szárnycsapásai rögtön az egkebe lendítették (*A Ravasz, az Agy és a két füstölő puskacsó, Blöff*), majd meredek mélyrepülésbe kezdett – előbb megrabolta saját mítoszát (*Revolver, Spíler*), aztán szériagyártott hollywoodi blockbusterekre (*Sherlock Holmes, Az U.N.C.L.E. ember, Aladdin*) szakosodott. Az álomgyári vargabetűk után a britek Tarantinója most mint ha megkísérelné egyenesbe fordítani karrierjét. Az *Úriemberek* ugyan nem kockáztat sokat, és a megújulás reményével sem kecsegtet, mégis úgy kell a mai gengszterműfajnak, akár egy falat kenyér. Ritchie a nosztalgia hullámvasútjára ülteti nézőjét: ezúttal is a londoni alvilág

szín pompás kulisszái mögé kalauzol, s pénzéhes drogbárók gyilkos konkurenciaharcáról regél. A zsáner hajdani, reformszellemiségű mestere újra teljes vértezetében lép elénk: a dinamikus cselekményépítkezés, a karikatúrába oltott, rajzfilmszerű figurák, a sziporkázó dialógusok és a virgonc akasztófahumor most is imponáló elegyet alkot. Rádásul olybá tűnhet, mintha az *Úriemberek* nem is egy középkorú veterán műfaji kommentárja volna, hanem egy zöldfülű újonc erőfitogtatása: a fordulatok – kiváltképp az utolsó negyedórán – túl szorosan követik egymást, Ritchie pedig ötletszerű megoldásokat húz elő a kalapból, csak azért, hogy átkos sorsú gengszterhősei végül révbe érkezzenek. Nagy kár a szerkezeti problémákért és az obligát happy endért, ám az *Úriemberek* csiszolatlansága ellenére is elragadó mozi. Letűnt időket idéző bája, seregnyi remekbeszabott karaktere, markáns képi világa foglyul ejt, arról nem is beszélve, hogy a mű a mozgóképes önreflexió egyszerre izgalmas és furfangos példája. Bízunk benne, hogy e vérrel pettyezett nagyvárosi mese révén Ritchie főnixmadárként támad fel hamvaiból.

KOVÁCS PATRIK

Talpig fegyverben

Guns Akimbo – brit – új-zélandi, 2019. Rendezte és írta: **Jason Lei Howden**. Kép: **Stefan Ciupek**. Zene: **Enis Rothhoff**. Szereplők: **Daniel Radcliffe** (Miles), **Samara Weaving** (Nix), **Rhys Darby** (Hajléktalan), **Mark Rowley** (Dane), **Ned Dennehy** (Riktor). Gyártó: **Altitude Film / Four Knights Film / Hyperion Media Group**. Forgalmazó: **ADS Service**. *Feliratos*. 95 perc.

Daniel Radcliffe poszt-Potter karrierje egyetlen hatalmas menekülési kísérlet Roxfortból. A brit színész most is harsányan szembemegy a stréber bűvész figurájával és gyűrött alsógyatyában, karmos mamuszban ütközik meg egy internetes gyilkolászós valóságshow bizarr szereplőivel. A lepukkant sztereótipusban vegetáló kocka a beosztott-lét és a friss szakítás halmozott frusztrációt netes trollkodással vezet le. A leprimitívített fórumtársak azonban kilépnek a virtuális térből és pisztolyt szegeznek rá, szó szerint. Hősünk kénytelen részt venni a valós időben közvetített pszichopata játékban, ahol hatalmas szenzáció lesz belőle.

Az új-zélandi Jason Lei Howden egyszer már telibe trafálta az éjféle vetítésekre járó réteggözönség ízlését.

Első rendezése, a *Halál metál* a tocsogós horror és a morbid humor keverékével tisztas rajongótábor gyűjtött maga köré. Az író-rendező másodszor is hasonló babérokra tör és számos közönségkedvencet megidéz. Howden a gamerszubkultúra felől tartana görbe tükröt a közösségi média elé, valahol a *Hardcore Henry*, a *Deadpool* és a *Scott Pilgrim* metszéspontjában. A film kameramozgásai és vágásai, az intenzív zenehasználat egyértelműen Edgar Wright stílusára hajznak, a túlzó igyekezet azonban a célzott lazaság ellen dolgozik.

Hiába pörögnek látványosan az akciók, az ismerős klisék unalmát nem sikerül meggyőzően ellenpontosítani. Mivel a sztori és a karakterek sem tartogatnak komolyabb meglepetéseket, a csavarok és poénok találati aránya gyenge közepes. Az összképet a színészek energikus mókázása jelentősen javítja. Radcliffe mellett az utánozhatatlan fizimiskájú ír Ned Dennehy és az ígéretes pálya előtt álló ausztrál Samara Weaving túlzó örültségei emlékeztetnek. Főképp nekik köszönhető, hogy a film megtalálhatja azokat, akik pár doboz sörrel és némi rágcslálnivalóval örömmel fogyasztgatják.

HUBER ZOLTÁN

Öngyilkos túra

Selvordsturisten – dán-norvég, 2019. Rendezte: Jonas Alexander Arnby. Írta: Rasmus Birch. Kép: Niels Thastum. Zene: Mikkel Hess. Szereplők: Nikolaj Coster-Waldau (Max), Kate Ashfield (Any), Tuva Novotny (Laerke), Robert Aramayo (Ari), Jan Bijvoet (Frank). Gyártó: Snowglobe Films / Mer Film / Charades. Forgalmazó: ADS Service. Feliratos. 90 perc.

A dán Jonas Alexander Arnby első játékfilmje, a 2014-es *Mikor az állatok álmodnak* főszereplője egy lassan farkasberré változó tinédzser lány volt, a rendező pedig a természetfeletti és a horror műfaji elemeit használta fel egy kamasz-szorongásokkal és testi-lelki elváltozásokkal teli felnövéstörténethez – a 2010-es években egyébként korántsem egyedülálló módon. Második filmje is hasonló témát jár körül, csak éppen a skála másik oldalát vizsgálja: (új)születés helyett ezúttal az elmúlással kapcsolatos kérdéseit teszi fel. Az életbiztosítási ügyekkel dolgozó – ezáltal a halállal napi kapcsolatban álló – Maxot (a szokatlanul visszafogott Nikolaj Coster-Waldau alakításában) magánéleti és szakmai indokok egyaránt hajtják, amikor úgy dönt, közelebről megismeri egy rejtélyes cég,

az Aurora működését, amely gyanúja szerint öngyilkosságra készülőknek segít tervük végrehajtásában. Miközben egyik korábbi ügyfele nyomára szeretne bukkanni, visszafordíthatatlannak tűnő agydaganata miatt ő is fontolóra veszi a vállalat szolgáltatásainak igénybevételét. Ám ahogy közeledik az előre kiválasztott időpont, hősünk egyre inkább szeretné megmásítani elhatározását – csak hogy a szerződés utólag nem módosítható. Amíg a nagy napig eljutunk, Max kissé tétován és értetlenül próbál megismerkedni a végső helyszínről szolgáló hotel lakóival és alkalmazottaival. Fáradt, időnként passzív bolyongása némileg hasonló ahhoz, ahogy a néző próbál eligazodni a metaforikus felhangú film történetében. Hiába erős ezúttal is Arnby színészvezetése és hangulat-teremtő ereje, mindez nem tudja feledtetni a forgatókönyv hiányosságait, amelyek a karaktereket, a történetet, sőt a műfaj alapvető elvárásait is érintik. Igazi megfajlásra váró titok sajnos sem a főhős személyiségében, sem a cég módszereiben nem rejlik, így mire elérünk a többértelmű befejezéshez, szinte közömbössé válik az élet és a halál kérdése is.

FEKETE TAMÁS

Ragadozó madarak (és egy bizonyos Harley Quinn csodaszlikus felszabadulása)

Birds of Prey: And the Fantabulous Emancipation of One Harley Quinn – amerikai, 2020. Rendezte: Cathy Yan. Írta: Christina Hodson. Kép: Matthew Libatique. Zene: Daniel Pemberton. Szereplők: Margot Robbie (Harley Quinn), Jurnee Smollett-Bell (Fekete Kanári), Mary Elizabeth Winstead (Vadásznő), Ewan McGregor (Fekete Maszk), Rosie Perez (Renee Montoya). Gyártó: Clubhouse Pictures / DC Entertainment. Forgalmazó: InterCom. Szinkronizált. 109 perc.

Emlékszünk még az *Öngyilkos Osztagra* és az izzadságszagú próbálkozásra, hogy Gotham rosszfíui és -lányai valami bizarr okból egy csapatá álljanak össze, a denevér-filmek legelenszenvesebb Batmanjének kényszerítésére? Akkor felejtjük is el most rögtön, mert Harley Quinnel jobb dolog nem is történhetett volna, mint hogy elváltak útjai Jokerétől – még ha emiatt nemcsak a szívszagató szakítást, de a rá támadó orvgyilkosok tucatjait is túl kell élnie. Ugyanis most, hogy a szerelmi szenvedélytől bűnözővé vált pszichiátertől nem áll a vigyorgó bandafőnök oltalma alatt, fel kell tennie magának a kérdést, ki is ő valójában. És elég jó válasza van rá.

Azt, hogy Harley szívében a Joker után maradt úrt nem tudja a szintúgy kegyetlen Fekete Maszk betölteni, és végül kénytelen egyedül megállni görkoris lábain, csupán a többi tőkös csajnak köszönheti, akik eleinte különböző oldalakon állnak, de abban megegyeznek, hogy erős elnyomás alól kell felszabadulniuk. A *Ragadozó madarak* képregényekből ismert Fekete Kanári és Vadásznő mellett más DC karakterekkel is bővíti a kánont: ugyan mindegyik csaj vagány és szerethető, egyértelműen az egyszerre bájos és szexi Margot Robbie viszi a showt, aki az *Én, Tonyához* hasonlóan tökéletesen hozza a kegyetlen és sérült nőt is. Harley végtelenül örült szemüvegén keresztül nézve a bűnben dagonyázó Gotham City a világ legszórakoztatóbb helye, és új szívkirálynője minden alkalmat megragad, hogy bizonyítsa: ennek a harlekinnek nincs szüksége egy újabb báb-játékosra. A kőkemény antihős Lady Deadpoolként tarol le mindent és mindenkit, kaotikus cselekményvezetésű történetét meglepően kreatív akciójelenetek, képregényesen eltűzött, ugyanakkor nagyon trendi vizualitás, valamint a legvagányabb szakító playlist kíséri. A kalitkáikból kiröppető madarak tombolása vérbeli konfettiporos adrenalin-löket.

LOVAS ANNA

